

Nr 27 .

Ankom till riksdagens kansli den 12 mars 1936 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till statens växtskyddsanstalt för byggnadsarbeten m. m.

(1:a avd.)

I årets statsverksproposition, nionde huvudtiteln, punkten 23, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde varda riksdagen förelagd, för Statens växtskyddsanstalt: Byggnadsarbeten m. m. för budgetåret 1936/1937 beräkna ett reservationsanslag av 300,000 kronor.

Sedermåra har Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 31 januari 1936 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 57, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att till Statens växtskyddsanstalt: Byggnadsarbeten m. m. för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 300,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet hänvisar utskottet, i den mån ej redogörelse därför lämnas här nedan, till berörda statsrådsprotokoll.

Styrelsen för statens växtskyddsanstalt anmålde i skrivelse till Kungl. Maj:t den 27 augusti 1934 att i de till anstaltens förfogande stående byggnaderna å Experimentalfältet, Stockholm, de botaniska och zoologiska avdelningarna saknade erforderliga utrymmen och tidsenliga laboratorier. Sedan styrelsen i skrivelse den 27 augusti 1935 framhållit, att dessa olägenheter ytterligare ökat, uppdrog Kungl. Maj:t den 6 september 1935 i enlighet med styrelsens önskan åt byggnadsstyrelsen att verkställa utredning rörande anstaltens lokalfråga samt att sedan utredningen slutförts därmed omedelbart inkomma till Kungl. Maj:t.

Byggnadsstyrelsen har med skrivelse den 28 november 1935 överlämnat förslag jämte ritningar i ämnet. Förslaget innebär att, då institutet för husdjursförädling planerade förläggning av sin verksamhet till försöksgården Wiad, för växtskyddsanstalten skulle förvärfvas institutets nuvarande institutionsbyggnad, belägen å ett till institutet sedan den 14 mars 1929 avgiftsfritt upplåtet område av kronoegendomen Bergshamra nr 1 i Stockholms stad och län.

Totalkostnaderna för byggnadsföretaget hade av byggnadsstyrelsen beräknats sålunda:

Ombyggnadsarbeten i den befintliga byggnaden	kronor	60,000
Flygelbyggnad	»	219,000
Zoologiska avdelningens insektarier och växthus	»	31,500
Botaniska avdelningens växthus	»	103,000
Kylanläggning och isolering för växthusen	»	12,000
Zoologiska avdelningens uthus samt garage	»	7,800
Botaniska avdelningens loge	»	6,000
Botaniska avdelningens uthus	»	7,000
Källarbyggnad	»	3,500
Vaktmästarbostad	»	14,000
Trädgårdsmästarbostad	»	14,000
Yttre ledningar för samtliga byggnader	»	7,000
Summa kronor		484,800

Om vedeldade pannor skulle insättas, vilket vore önskvärt, skulle tillkomma ytterligare 7,500 kronor.

Därest tillsvidare ur byggnadsprogrammet uteslötes två av växthusen för botaniska avdelningen samt trädgårdsmästarbostaden, minskades kostnaderna med 36,000 kronor.

I nämnda kostnadsberäkning vore ej medräknad kostnaden för inköp av den nuvarande institutionsbyggnaden. Därast en ny byggnad skulle uppföras enligt förslagsritningarna, skulle den del av nybyggnaden, som motsvarades av den förändrade institutionsbyggnaden, ingå i nybyggnadskostnaden med ett belopp av 200,000 kronor, och då ombyggnadskostnaderna vore beräknade till 60,000 kronor funne byggnadsstyrelsen den befintliga byggnadens värde för statsverket kunna uppskattas till omkring 140,000 kronor.

Den sammanlagda kostnaden för växtskyddsanstaltens förläggning till Bergshamra skulle således, med undantag för två växthus och trädgårdsmästarbostad och under förutsättning att den befintliga byggnaden kunde förvärfvas för nyssnämnda summa, uppgå till:

Inlösen av befintlig byggnad	kronor	140,000
Byggnadsarbeten (484,800 + 7,500 — 36,000)	»	456,300
Summa kronor		596,300.

Vidare har byggnadsstyrelsen med utlåtande den 9 januari 1936 överlämnat *förslag till köpeavtal*, enligt vilket institutionsbyggnaden vid Bergshamra skulle överlätas till staten mot en köpeskilling av 200,000 kronor. I avtalsförslaget stadgas vidare, att tillträdet av byggnaden skall äga rum den 1 oktober 1937 samt att markområdet i övrigt, med undantag av vissa till den 31 december 1937 utarrenderade delar, må tillträdas då avtalet blivit av Kungl. Maj:t godkänt. Köpeskillingen föreslås skola erläggas den dag markområdet tillträdes.

Byggnadsstyrelsen har tillstyrkt godkännande av avtalsförslaget, samt därvid anfört bland annat följande.

Uppförandet av den nuvarande institutionsbyggnaden vid Bergshamra hade beräknats ha dragit en kostnad av i runt tal 225,000 kronor. Härutöver hade institutet haft utgifter för schaktnings- och planeringsarbeten med omkring 22,000 kronor samt utgifter för andel i vattenservis och transformator med i runt tal 10,000 kronor. Först berörda arbeten syntes i viss omfattning komma jämväl anstalten tillgodo, varför vid förvärf av byggnaden dessa kunde uppskattas till 11,000 kronor. Då utgifterna för vattenservis och transformator

helt torde komma anstalten tillgodo, skulle det för staten till 140,000 kronor beräknade nettovärdet av institutionsbyggnaden kunna höjas med (11,000 + 10,000 =) 21,000 kronor till 161,000 kronor. Därest emellertid vid köpeskillingens bestämmande skälig hänsyn jämväl skulle tagas till det värde, fastigheten representerade för säljaren vid tillträdet år 1930, hade byggnadsstyrelsen utgått från den beräkningsgrunden, att anskaffningsvärdet å byggnadsvärdet borde nedskrivas med 1.5 procent för varje år byggnaden varit i bruk. Vid den tidpunkt byggnaden enligt avtalsförslaget skulle tillträdas eller den 1 oktober 1937 skulle den alltså hava ett värde av 225,000 kronor minskat med 3,375 kronor för varje år, räknat från det år byggnaden uppfördes. Byggnadens värde skulle enligt denna beräkningsgrund utgöra (225,000 — 23,625 =) 201,375 kronor eller i runt tal 200,000 kronor.

Departementschefen har i ärendet anfört:

»Såsom jag vid ärendets tidigare behandling framhållit äro de lokalutrymmen, som för närvarande stå till statens växtskyddsanstalts förfogande, så otillräckliga, att en lösning av lokalfrågan icke torde kunna uppskjutas utan men för anstaltens verksamhet. Den av byggnadsstyrelsen föreslagna och av anstaltsstyrelsen i alla väsentliga delar tillstyrkta byggnadsplanen synes på ett tillfredsställande sätt tillgodose anstaltens lokalbehov. Jämväl ur andra synpunkter lär en förflyttning till Bergshamra kunna med fördel genomföras.

Under förutsättning att den nuvarande å Bergshamraområdet befintliga institutionsbyggnaden kunde förvärfvas för ett belopp av 140,000 kronor hava kostnaderna för planens realiserande tidigare beräknats uppgå till sammanlagt 596,300 kronor. Därest köpeskillingen bestämes till det av styrelsen för institutet för husdjursförädling fordrade beloppet 200,000 kronor, ökas kostnaderna med 60,000 kronor till 656,300 kronor. Av byggnadsstyrelsens utredning torde framgå, att den nuvarande institutionsbyggnaden vid Bergshamra med hänsyn till det ändamål, för vilket den enligt förslaget är avsedd, äger ett värde för staten av i runt tal 160,000 kronor. Att förvärva byggnaden för detta pris lär emellertid vara uteslutet. Såsom tidigare nämnts utgör en förutsättning för att köpet skall komma till stånd, att institutet för husdjursförädling förlägger den verksamhet, som nu bedrives vid Bergshamra, till försöksgården vid Wiad. Denna omläggning avser att främja institutsverksamheten. Ett villkor för institutets förflyttning är emellertid, att institutet erhåller möjlighet att i erforderlig utsträckning komplettera byggnadsbeståndet vid Wiad. Enligt vad jag inhämtat torde hela den betingade köpeskillingen 200,000 kronor åtgå för detta ändamål. En överenskommelse mellan institutet och staten av förslaget innehåll skulle sålunda ej blott medföra en lösning av växtskyddsanstaltens lokalfråga utan även bliva till gagn för institutsverksamheten. På grund härav och i betraktande av sagda verksamhets betydelse för det allmänna vill jag ej motsätta mig, att köpeskillingen bestämes till förslaget belopp, 200,000 kronor. Avtalsförslaget i övrigt föranleder ej någon erinran från min sida. Mot de beräknade ombyggnads- och andra kostnaderna har jag ej heller något att invända.

Med en medelsanvisning av den storlek, som i statsverkspropositionen för

nästa budgetår beräknats för ändamålet, eller 300,000 kronor, kommer, sedan köpeskillingen 200,000 kronor guldits, att för byggnadsarbeten under budgetåret stå till förfogande ett belopp av allenast 100,000 kronor. Då institutionsbyggnaden enligt avtalsförslaget ej skall tillträdas förrän den 1 oktober 1937 och ombyggnadsarbetena där alltså ej kunna påbörjas före sistnämnda dag, skulle någon tidsvinst likväl knappast erhållas genom ökad medelsanvisning för sagda budgetår. Med anvisande av de för företagets genomförande i övrigt erforderliga medlen torde sålunda få anstå till därefter följande budgetår.

Vid bifall till vad jag här förordat torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att i sinom tid träffa avtal med institutet för husdjursförädling i huvudsaklig överensstämmelse med det föreliggande förslaget.»

Utskottet.

Utskottet har företagit besök dels vid statens växtskyddsanstalts nuvarande lokaler vid Experimentalfältet dels ock vid den av institutet för husdjursförädling vid Bergshamra nyttjade byggnaden. Härvid har utskottet iakttagit, att anstaltens lokaler äro för ändamålet otillräckliga. En lösning av anstaltens lokalfråga torde därför icke längre böra uppskjutas. Den till inköp för anstaltens räkning avsedda institutionsbyggnaden vid Bergshamra synes utan väsentligare omändringsarbeten med fördel kunna användas för anstaltens zoologiska avdelning, dess upplysnings- och kontrollavdelning samt dess chefsexpedition. Genom en tillbyggd flygel åstadkommas utrymmen för anstaltens botaniska avdelning.

Ehuru det synes utskottet, att kostnaderna för ifrågavarande ombyggnadsarbeten beräknats väl högt, vill utskottet icke motsätta sig att för ändamålet anvisas det av Kungl. Maj:t äskade beloppet. Emellertid förväntar utskottet, att all sparsamhet vid arbetenas utförande kommer att iakttagas. Av totalkostnaderna, 656,300 kronor, torde, såsom med Kungl. Maj:ts förslag avses, 300,000 kronor böra anvisas för budgetåret 1936/1937.

Då utskottet således biträder Kungl. Maj:ts förslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens växtskyddsanstalt: Byggnadsarbeten m. m.* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett *reservationsanslag* av 300,000 kronor.

f

Stockholm den 12 mars 1936.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Närvarande: se utlåtande nr 26.